

Partij (alfabetische volgorde)	Algemene visie op landbouw	Gewasbescherming / pesticiden	Vrijhandelsverdragen	Financieel en regelgeving	Overig
BBB	Behoud boeren, voedselzekerheid, afwegingskader functieverandering lb grond, geen braaklegging	behoud voldoende middelen, ontheffingen, geen verboden als er geen alternatieven zijn, nieuwe technieken, wetenschappelijke beoordeling volgen	Kritisch op verdragen met oneerlijke concurrentie, bescherming Nederlandse boeren.	minder druk/regeldruk; lange termijnstrategie.	Directie Voedselzekerheid oprichten binnen ministerie LNVN
CDA	Behoud internationale landbouwpositie, geleidelijke transitie, steun jonge boeren. robuuste zonering landbouw, natuur en water. Circulaire landbouw.	Balans tussen natuurdoelen en bedrijfsvoering, voorkeur voor doelsturing. Meer aandacht geïntegreerde gb en groene middelen. Behoud en vereenvoudiging KUG.	Open handel met bescherming van boerenbelangen.	geborgde maatregelenpakketten, regionale grondbanken, Dienst Landelijk gebied, Productschappen terug. Eerlijke prijs, redelijke grondprijs	
CU	Vertrouwen in boeren vakmanschap, doelsturing, grondgebonden landbouw.	groene middelen sneller beschikbaar. Ctgb moet toelating aanpassen aan natuur, milieu en volksgezondheid (?!). Verbod glyfosaat gras en groenbemesters. Sterke vermindering gbm met precisielandbouw. Kleine teelten wel behouden.	Pro-EU, eerlijke voorwaarden in handel, duurzaamheid belangrijk.	planbatenheffing grond woningbouw, voorkeursrecht vaker inzetten, nieuwe ruilverkaveling. Agrarische hoofdstructuur en extensieve zones rondom natuur. Doelsturing.	Waardering voor voedsel en betaling voor duurzamere productie. Grondgebonden veehouderij. Landbouw toegang tot klimaatfonds.
D66	Verduurzaming, natuurinclusieve landbouw, extensivering; biologische stimulans.	Strengere milieudoelen, minder belastende middelen.	Pro-EU, open handel met groene en sociale randvoorwaarden.		50.000 ha extra natuur
DENK	realistische natuurdoelen en niet alleen op stikstof baseren, alleen vrijwillige uitkoop.	-	-	-	-

FvD	Behoud agrarische sector, tegen gedwongen uitkoop; korte ketens. Reddingsplan: stikstofwetten en Green Deal van tafel. Voedselautonomie als speerpunt.	Tegen overregulering, toegelaten middelen blijven toegelaten. Gelijk speelveld binnen EU. Stimuleren innovatie precisielandbouw,	Tegen EU-regelgeving/verdragen die NL soevereiniteit beperken. Eigen bilaterale verdragen om standaarden te beschermen.	afschaffen kalenderlandbouw, behoud landouwwijstelling.	geen ontpoldering Zeeland
GroenLinks-PvdA	Omslag naar duurzame, kleinschalige landbouw; beperking intensieve veehouderij. Sectoren die voor het overgrote deel produceren voor de export, moeten als eerste krimpen.	Streng pesticidebeleid, snelle verboden op middelen zoals glyfosaat. Verbod op PFAS in landbouwgif en gbm in lelie en rondom natuur en waterwinbgebieden.	Voor handel met bindende milieu/arbeidsvoorwaarden , kritisch op Mercosur.	Eerlijke prijs voor de boer. Vergoeding voor landschapsbeheer. Verplicht water- en bodemplan.	
JA21	Behouden sector, tegen stikstofregels die boeren belemmeren, innovatie steunen.	Tegen overregulering, weinig expliciet over pesticiden. Extra geld naar Ctgb. Bio stimuleren.	Kritisch op EU-verdragen, wil minder Brusselse invloed.	KRW herzien want onhaalbaar in veel landen	kennis, innovatie en schaal levert Nederland een toonaangevende positie op in de
NSC	Zien een blijvende belangrijke rol voor NL landbouw in de voedselvoorziening. Duurzame landbouwtransitie met oog voor toekomst boeren; steun voor gezinsbedrijven; nadruk op voedselzekerheid en gebiedsgerichte aanpak.	Vermindering afhankelijkheid van chemische middelen, meer inzet op innovatie en weerbare teeltsystemen. Meer natuurlijke gewasbeschermingsmiddelen.	Voorzichtig: vrijhandel OK mits eerlijke concurrentie en hoge standaarden gewaarborgd; bescherming van Nederlandse boeren centraal.	Agrarische Hoofdstructuur (AHS) versus maatschappelijke landbouw. Eerlijke prijs en langjarige vergoedingen voor maatschappelijke doelen. In AHS wordt landbouwgrond beschermd en krijgen innovatieve gezinsbedrijven ruimte om duurzaam te produceren voor de	Steun voor akkerbouw voor innovaties om met minder mest, gbm en water zelfe productie te halen. Stimuleren eiwitgewassen en vezelgewassen.

PvdD	Plantaardig en bio als toekomstbeeld. Voedsel is basisvoorziening. Sterke krimp veehouderij (75% reductie), focus op plantaardige landbouw, dierenwelzijn centraal.	Verbod op chemische pesticiden, spuitvrije zones, meer rotatie (min 1 op 6). 'Totdat het gebruik van landbouwgif is gestopt, wordt het direct verboden in de buurt van woningen en scholen (minstens 500 meter afstand), openbare wegen, fiets- en wandelpaden en plekken waar mensen werken, kinderen spelen, dieren verblijven en natuurgebieden aanwezig zijn. De gezondheid van mensen, dieren en natuur gaat voor op de economische belangen van de telers.'	Tegen vrijhandelsakkoorden die milieu/dierenwelzijn schaden, wil herziening. Heffing aan buitengrens voor wat we zelf duurzamer kunnen produceren.		Overheid koopt alleen plantaardig. NL gentech vrij. Geen patenten op zaad. biologische klassieke veredeling, menselijke uitwerpselen als mest, meer compostering, biobased, geen sierteelt meer.
PVV	Minder regeldruk, praktische vrijheden voor boeren.	Deregulering, tegen strenge EU-verboden.	Kritisch op multilaterale vrijhandel, wil meer focus op NL verdragen met anderen.		
SGP	Behoud agrarische sector, nadruk op rentmeesterschap; steun voor familiebedrijven; tegen gedwongen krimp.	Toelatingsbeleid van hazard based naar risk based. Telers die groene middelen en precieslb gebruiken krijgen meer toegang tot correctiemiddelen. Middelen verbieden alleen helpt niet. geen gbm alleen voor perfect uiterlijk product!	Voor handel mits in lijn met christelijk-sociaal uitgangspunt; bescherming boerenbelangen en voedselzekerheid.	betere fiscaliteit winstbelasting, behoud lb vrijstelling'. Voedselzekerheid belangrijkste pijler GLB, handelsverdragen gelijk speelveld, minder mededingingsregels primaire producenten	nationale voedselstrategie, fair trade. Nitraatrichtlijn herzien, meer doelsturing, niet heel NL kwetsbaar gebied. Voor NBT mits binnen soortsgrenzen.
SP	Gezinsbedrijf uitgangspunt, schaalverkleining, overheid actieve rol.	Gebruik gbm zo snel mogelijk afgebouwd, glyfosaat verbieden.	Kritisch op vrijhandel die leidt tot oneerlijke concurrentie, zelfde eisen aan import als eigen productie.	eerlijke prijs	10% landbouwgrond naar landschapselementen, boeren krijgenvergoeding voor beheer. meer boeren, meer biodiversiteit

Volt	Natuurinclusieve landbouw, subsidies voor duurzame praktijken. Grondgebonden en circulaire landbouw	Tegen gebruik glyfosaat en andere giftige gbm. Geïntegreerde bestrijding wordt de norm (??).	Pro-vrijhandel met harde voorwaarden (milieu, mensenrechten, dierenwelzijn, nie voor gbm).	geen ha premies maar alleen ecoregeling. Grondbank met eerste recht van koop. Makkelijker vergunning voor extensiveren (??). Alles richting natuurinclusief en biologisch op termijn.	indeling welke landbouw (intensief/extensief) waar. Stimuleren innovaties.
VVD	Pro-ondernemerschap, innovatie, exportgericht; stikstofreductie via innovatie.	Werkbare regels, minder regeldruk, verduurzaming door CRISPR Cas en groene middelen.	Pro-vrijhandel, open economie, nieuwe akkoorden.		kennis en innovatie in landbouw belangrijk exportproduct.